

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
The Relationship between Innovation Leadership of School Administrators
and the Learning Organization under Chainat Primary
Educational Service Area Office

เบญญาภา เพ็ญสุข¹, นันทวัช นุนารต², จิตินันท์ ดั่งสุวรรณ³
Benyapa Pensuk¹, Nantawat Nunart², Thitinan Duangsuwan³
Corresponding Author E-mail: Benyapa.pe@nsru.ac.th

Received: 2025-04-11; Revised: 2025-07-31; Accepted: 2025-09-11

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 302 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความตรงมีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 และแบบสอบถามการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าความตรงของเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the innovation leadership level of school administrators 2) to study the learning organization in school and 3) to study the relationship between innovation leadership level of school administrators and the learning organization in school. The samples of this research were 302 school administrators and teachers selected by multi-stage sampling. The research instruments were a questionnaire on the innovation leadership of school administrators which had 0.67-1.00 points of an index of item objective congruence and reliability coefficient of 0.91 and a questionnaire on the learning organization in school which had 0.67-1.00 points of an index of item objective congruence and reliability coefficient of 0.92. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation analysis. The findings were as follows:

1) The level of innovation leadership of school administrators in overall was at a high level. 2) The level of the learning organization in school in overall was at a high level. and 3) The relationship between innovation leadership level of school administrators and the learning organization in school was overall found with a positive relationship at a high level with a statistically significant at the .01.

Keywords: Innovation Leadership, Learning Organization in School

บทนำ

ในบริบทของศตวรรษที่ 21 โลกกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างทั้งต่อองค์กรและประชากรโลกในหลากหลายมิติ อาทิ ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระดับโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความถี่และความรุนแรงของภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทวีความซับซ้อนมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับตัวของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 จึงได้ถูกกำหนดขึ้นโดยมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนการศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อพลวัตของโลกสมัยใหม่อย่างรอบด้าน โดยครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีบูรณาการ พร้อมทั้งอาศัยการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก (SWOT Analysis) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและพัฒนานโยบายด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง โดยแผนดังกล่าวยังเน้นย้ำความสำคัญของการปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล การสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม การยกระดับคุณภาพของทุนมนุษย์ให้สามารถประกอบอาชีพได้จริง และการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการแข่งขันระดับโลก ทั้งนี้ เพื่อนำพาประเทศไทยให้สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และมุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2565: 17-18)

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และพลวัตของโลกที่ทวีความรุนแรงและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ไม่เคยหยุดนิ่ง ได้หล่อหลอมให้สังคมปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคแห่งองค์ความรู้ (Knowledge-Based Society) อย่างเต็มตัว ซึ่งเน้นการใช้สติปัญญาและสารสนเทศเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ ปรากฏการณ์เหล่านี้ได้ก่อให้เกิดแรงกดดันและความท้าทายอันใหญ่หลวงต่อระบบการบริหารจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับพลัน เพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถในการแข่งขันและการดำรงอยู่ของผู้เรียนในสังคมโลกยุคใหม่ ความท้าทายสำคัญประการหนึ่ง คือ การยกระดับคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ โดยมีรากฐานจากการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เป้าหมายสูงสุด คือ การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้เปล่งประกายได้อย่างเต็มขีดความสามารถ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อาทิ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างลุ่มลึก การแก้ปัญหาเชิงรุก การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงเป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการสร้างสรรค์พลเมืองที่มีคุณภาพในยุคที่ข้อมูล

และนวัตกรรมเป็นแก่นแท้ของการพัฒนา ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับพลวัตทางเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ โดยกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนและมีเป้าหมาย เพื่อให้ระบบการศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในระดับปัจเจกบุคคล รวมถึงสนองต่อความต้องการของสังคมโดยรวม ทั้งนี้เป็นไปตามเจตนารมณ์และกรอบแนวคิดแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2553 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2563: 25)

การเปลี่ยนแปลงทำให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่จะสนับสนุนการทำงานภายในสถานศึกษา และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง และเปิดใจรับแนวคิดใหม่กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอดเพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม มีกระบวนการพัฒนาความคิดเชิงนวัตกรรมที่มีการเปิดใจยอมรับแนวคิด วิธีการทำงานใหม่ ๆ และพร้อมที่จะเรียนรู้ในมุมมองที่หลากหลายมีการเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคนวัตกรรม ทำให้ครูยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาคงต้องเริ่มต้นที่ตัวเองก่อน แล้วค่อยผลักดันให้ครูให้การยอมรับแล้วบูรณาการเข้าไปสู่สถานศึกษาและห้องเรียนต่อไป ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนวัตกรรมจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และกำหนดแนวทางในการนำเทคโนโลยีเข้ามาสู่สถานศึกษาสู่ห้องเรียนเพื่อบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้โดยเป้าหมาย เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องไม่มีวันจบสิ้น คือ ความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่ม้อย. 2562: 119) การศึกษาไทยมีความจำเป็นต้องพร้อมรับกับเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในด้านกำลังคน ความรู้ สมรรถนะ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ทำให้เกิดนวัตกรรม ซึ่งการขับเคลื่อนสู่การเป็นนวัตกรรมให้สำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม บทบาทใหม่ของผู้บริหารและครู คือ ผู้สร้างนวัตกรรมและนวัตกรรม ที่เน้นการคิดสร้างสรรค์แปลงความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลผลิตที่พัฒนาผู้เรียนให้สามารถสร้างผลผลิตขึ้นมาให้ได้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมสร้างผลผลิตที่สะท้อนความคิดใหม่ ระบบใหม่และการกระทำใหม่ (จิตติมา วรณศรี. 2563: 2)

จากการสะท้อนผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังขาดผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้การสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนให้รู้จักคิดด้วยตนเองและการพัฒนาสื่อนวัตกรรมด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งต้องส่งเสริมและกระตุ้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงานในสถานศึกษา ครูไม่ค่อยมีการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษาและครูที่มีคุณภาพ เป็นแรงผลักดันให้ครูต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาวิธีการใหม่ ๆ และมีความสนใจในการทำให้นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการ ของสังคมได้ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาเพราะจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานจนได้นวัตกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลก (ชนิดา จิตตรุทธะ. 2560: 316)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการบริหารจัดการและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้แก่สถานศึกษาในพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 163 สถานศึกษา ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบทโลก โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งเป็นผลจากปรากฏการณ์ Digital Disruption ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษา ทั้งในด้านโครงสร้าง รูปแบบการเรียนรู้ และพฤติกรรมของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ด้วยลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสังคมสู่ยุคที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเข้มข้น ส่งผลให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถดำเนินไปตามแนวทางดั้งเดิมได้อีกต่อไป สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับบทบาทของตนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ที่มีพลวัต พร้อมเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับเครือข่ายทางสังคมและหน่วยงานภายนอก และต้องพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น และตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะรายบุคคลของผู้เรียน ทั้งในด้านเนื้อหา ทักษะ และวิธีการเรียนรู้ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบริบทนี้ ผู้นำทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ที่ไม่เพียงแต่มีความสามารถใน

การคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้นวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์เท่านั้น แต่ยังต้องมีความซื่อสัตย์ เปิดกว้างทางความคิด และพร้อมรับข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาองค์กรอย่างมีทิศทางและยั่งยืน ผู้บริหารควรมีความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับบทบาทของนวัตกรรมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการพัฒนาครู เพื่อให้ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างเหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. 2566: 33)

จึงกล่าวได้ว่าในบริบทของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอย่างเด่นชัด เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำลักษณะนี้จะเอื้อต่อการริเริ่มแนวทางใหม่ ๆ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงาน และกลยุทธ์การบริหารให้สอดคล้องกับพลวัตของโลกและการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมในศตวรรษที่ 21 เมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและสามารถถ่ายทอดสู่การบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก อันเป็นการวางรากฐานของแนวปฏิบัติที่สร้างสรรค์และแตกต่างจากแนวทางเดิม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องทั้งในระดับองค์กรและบุคลากร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจะมีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรมและพัฒนางานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ บรรยากาศการทำงานจะเต็มไปด้วยความร่วมมือ ความเข้าใจ และความเกื้อกูล ซึ่งสามารถลดความขัดแย้ง สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมอย่างยั่งยืน และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมยังช่วยสนับสนุนการปรับใช้แนวทางการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของแต่ละสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพขององค์กรให้สามารถตอบโจทย์การศึกษาในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำการเชิงนวัตกรรม

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและองค์ประกอบเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของนักวิชาการและนักวิจัยจำนวน 20 คน ได้แก่ จินฉัตร ปะโคทั้ง (2561) สุภิญญา แซ่ม้อย (2562) เวียงวิวรรณ์ ท่าพล (2557) จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ปวีณา กันถิ่น (2560) ภริญา สายศิริสุข (2561) ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563) ปุณณพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564) บริพัฒน์ สารผล (2565) ปาริฉัตร นวนทอง (2564) De Jong, J. P. J., & Den Hartog, D. N. (2007) Roscorla (2010) George (2012) Patel (2012) Weberg (2013) Wooi (2013) Couros, G. (2014) Horth (2014) และ Doss (2015) ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยสามารถมองเห็นภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรอบด้าน มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ค่านิยมของสถานศึกษาที่ดีขึ้นในอนาคต มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และนำไปสู่การพัฒนาเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2) ด้านการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการบูรณาการความคิดที่หลากหลายรูปแบบ โดยไม่มีข้อจำกัด มีการคิดนอกกรอบ คิดแปลกใหม่ คิดสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความแตกต่าง มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมให้ครูประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้หลากหลายที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์พัฒนางานให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

3) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เปิดให้ครูสะท้อนความคิดเห็นการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมของการจัดการศึกษาในรูปของผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ

4) ด้านการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบเชิงลบต่อการบรรลุเป้าหมาย หรือภารกิจขององค์กร การวิเคราะห์ ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยงเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยควบคุมกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนด

5) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง การให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมสนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

1) ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้

วันชนก อาจบุรุษ (2564: 45) กล่าวว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีทรัพยากรบุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะขยายและพัฒนาขีดความสามารถของตนผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับองค์กร โดยองค์กรจะสนับสนุนส่งเสริมการประยุกต์ใช้ความรู้และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2) ความสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้

เมธาวี คำภูลา (2564: 358) กล่าวว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญกับองค์กรในแง่ของการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรทุกระดับทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กรต้องมีการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้องค์กรมีความพร้อมที่จะใช้ความรู้ และความสามารถของบุคลากรเหล่านั้นทั้งระดับผู้บริหารสถานศึกษา และระดับผู้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3) องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิด Peter Senge

จากการศึกษาลักษณะของสถานศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของนักวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ผู้ที่สนใจหลายท่านที่ได้แนะนำไว้ข้างต้น ผู้วิจัยเลือกนำองค์ประกอบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ จากแนวคิดของ Peter Senge มาเป็นกรอบแนวคิดของการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและถูกเผยแพร่เป็นอย่างมาก และแนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางหลักหรือแนวทางสำคัญที่จะผลักดัน และสนับสนุนให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ขึ้น เพราะเชื่อว่าหัวใจของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้คือการเสริมสร้างวินัย 5 ด้าน ดังนี้

1) การคิดอย่างเป็นระบบ หมายถึง กรอบแนวความคิด องค์ความรู้และเครื่องมือที่ได้รับพัฒนาขึ้นมาเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ และสรุปข้อมูลที่ได้อย่างมีเหตุผล รู้จักการแยกแยะความถูกต้อง การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยให้ค้นหาวิธีการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผล

2) ความเชี่ยวชาญของบุคคล หมายถึง บุคลากรในองค์กรเป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่าง

สร้างสรรค์ และสร้างสรรค์ให้เกิดผลลัพธ์ตามที่มุ่งหวังไว้อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศในการกระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้พัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

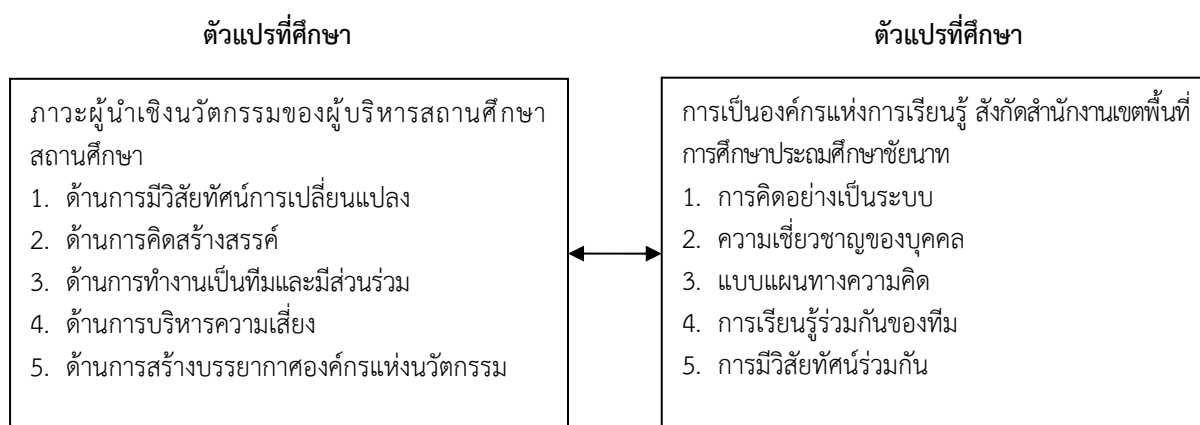
3) แบบแผนทางความคิด หมายถึง การทำความเข้าใจเพื่อให้เกิดความกระจ่างกับรูปแบบความคิด ความเชื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน และพยายามพัฒนารูปแบบความคิด ความเชื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม สภาพทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองโดยไม่ยึดติดกับความคิด ความเชื่อเก่า ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร ซึ่งรูปแบบความคิดจะสะท้อนออกมาในรูปแบบของการตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งยั่วยุต่าง ๆ

4) การเรียนรู้ร่วมกันของเป็นทีม หมายถึง บุคลากรในองค์กรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความกล้าแสดงออกในการขอคำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะ มีการยอมรับนับถือกันของบุคคลในองค์กรบุคคลในองค์กรมีความรับผิดชอบในการทำงาน และสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย มีความรู้รักสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวในทีมเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

5) การมีวิสัยทัศน์ร่วม หมายถึง บุคคลในองค์กรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ร่วมกันจัดทำวิสัยทัศน์ มีการแสดงออกทางความคิดอย่างมีเหตุผล มีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ มีการยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ยอมรับในวิสัยทัศน์ขององค์กร มีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของวิสัยทัศน์ร่วมกัน รู้จักการนำวิสัยทัศน์ไปใช้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยศึกษา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ปีการศึกษา 2566 จำนวน 163 สถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 144 คน และครู จำนวน 1,221 คน รวมทั้งหมด 1,365 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครู จำนวน 220 คน รวมทั้งหมด 302 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของของเครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) โดยใช้การสุ่มเทียบสัดส่วนและสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและสถานภาพเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 52 ข้อ

ตอนที่ 3 ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้โปรแกรม Google Form เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม พ.ศ. 2567

3. ผู้วิจัยจะได้รับข้อมูลทางอีเมล ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 297 คน ครบถ้วนตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.51	0.30	มากที่สุด	1
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.27	0.30	มาก	5
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.36	0.24	มาก	2
4. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.29	0.24	มาก	4
5. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม	4.32	0.27	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.35	0.15	มาก	

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ แบบแผนทางความคิด อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคิดอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยภาพรวม

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การคิดอย่างเป็นระบบ	4.30	0.27	มาก	5
2. ความเชี่ยวชาญของบุคคล	4.32	0.32	มาก	4
3. แบบแผนทางความคิด	4.38	0.22	มาก	2
4. การเรียนรู้ร่วมกันของทีม	4.61	0.42	มากที่สุด	1
5. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.36	0.26	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.39	0.17	มาก	

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .828$) เมื่อพิจารณาพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .882$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .877$) และมีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .724$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ตัวแปร	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา					
การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง (X ₁)	ด้านการคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม (X ₃)	ด้านการบริหารความเสี่ยง (X ₄)	ด้านการสร้างบรรยากาศ องค์กรแห่งนวัตกรรม (X ₅)	รวม X _{total}
การคิดอย่างเป็นระบบ (Y ₁)	.718**	.693**	.673**	.607**	.773**	.840**
ความเชี่ยวชาญของบุคคล (Y ₂)	.822**	.626**	.689**	.614**	.768**	.766**
แบบแผนทางความคิด (Y ₃)	.719**	.546**	.618**	.616**	.680**	.782**
การเรียนรู้ร่วมกันของทีม (Y ₄)	.628**	.640**	.535**	.773**	.725**	.633**
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y ₅)	.728**	.771**	.660**	.738**	.701**	.842**
รวม Y _{total}	.882**	.729**	.731**	.724**	.841**	.828**

อภิปรายผล

จากความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการแสดงศักยภาพด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผ่านการส่งเสริมและผลักดันให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ และสามารถริเริ่มแนวทางใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับบริบทและความท้าทายในปัจจุบัน ความสามารถดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ดลยา พนิกรณ์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่ทันสมัย สามารถคาดการณ์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในยุคที่สถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตและเชื่อมโยงเข้ากับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีระบบ ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มีความตื่นตัวต่อความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะสามารถวางแผนเตรียมการ และกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สถานศึกษาปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โดยยังคงยึดมั่นในเป้าหมายหลัก ค่านิยม และจุดมุ่งหมายขององค์กรการศึกษา พร้อมทั้งแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับอนาคตในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน การส่งเสริมให้เกิดการนำนวัตกรรมมาใช้จึงไม่ใช่เพียงการปรับเปลี่ยนในเชิงรูปธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็น การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกมิติของสถานศึกษา เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดลยา พนิกรณ์ (2565) ได้ทำการ

วิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบูรณาการแนวคิดที่หลากหลายอย่างไร้ข้อจำกัด โดยเน้นการคิดเชิงสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ และพัฒนา นวัตกรรมที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ พร้อมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมการประยุกต์วิธีปฏิบัติงาน ที่หลากหลาย อันนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ ฌภัทร เจื่อนกลาง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของ สถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมสนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้าง นวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงถึง ความสามารถในการบริหารจัดการความไม่แน่นอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ เป้าหมายขององค์กร พร้อมกำหนดแนวทางควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งยังสามารถควบคุมกระบวนการ ดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนงาน กรอบเวลา และข้อกำหนดอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ดลยา พนิกรณ์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ด้านการบริหาร ความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ กับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อม ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมสนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ฌภัทร เจื่อนกลาง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร รวมถึงการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ปรวี รมหงษา (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก

2.1 การเรียนรู้ร่วมกันของทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกรอบแนวความคิด องค์ความรู้และเครื่องมือที่ได้รับพัฒนาขึ้นมา เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ และสรุปข้อมูลที่ได้ อย่างมีเหตุผล รู้จักการแยกแยะความถูกต้อง การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ปรวี รมหงษา (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ร่วมกันของทีม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 แบบแผนทางความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้เกิดความกระจ่างกับรูปแบบความคิด ความเชื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน และพยายามพัฒนา รูปแบบความคิด ความเชื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองโดยไม่ยึดติดกับความคิด ความเชื่อเก่าๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แบบแผนทางความคิด อยู่ในระดับมาก

2.3 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ร่วมกันจัดทำวิสัยทัศน์ มีการแสดงออกทางความคิดอย่างมีเหตุผล มีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ มีการยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น ยอมรับในวิสัยทัศน์ขององค์กร มีการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของวิสัยทัศน์ร่วมกัน รู้จักการนำวิสัยทัศน์ไปใช้ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ความเชี่ยวชาญของบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกระตือรือร้นในการทำงาน รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสร้างสรรค์ และสร้างสรรค์ให้เกิดผลลัพธ์ตามที่มุ่งหวังไว้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศในการกระตุ้นเพื่อนร่วมงานให้พัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ญัฐฐา ปานแดง (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญของบุคคล อยู่ในระดับมาก

2.5 การคิดอย่างเป็นระบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมกันกรอบแนวความคิด องค์ความรู้และเครื่องมือที่ได้รับพัฒนาขึ้นมา เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ และสรุปข้อมูลที่ได้ อย่างมีเหตุผล รู้จักการแยกแยะความถูกต้อง การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และช่วยให้ค้นหาวិธีการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สุนิสา บุญจีน (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า สภาพปัจจุบันของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยการสร้างองค์กรนวัตกรรม มีการวางแผนโครงการ การเลือกกิจกรรม สื่อ ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาองค์กรส่งเสริมการใช้ นวัตกรรมในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนมีความกระตือรือร้นและเปิดใจรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้อีกก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารองค์กรให้ทำงานเป็นทีมได้อย่างเป็นระบบ กำหนดรายละเอียดของวิธีการ และจัดสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการเน้นคุณภาพการ

การบริหารงานครอบคลุมทั้ง 4 งานได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป มีการติดตามผลการบริหารงานเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ มีความฉลาดทางอารมณ์ มีการเอาใจใส่และเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของบุคลากรในองค์กร มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความคิดสร้างสรรค์ รอบคอบ สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะและประเมินผลในการบริหารงานในองค์กรได้ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างบรรยากาศในองค์กรประชุมวางแผนกับบุคลากรในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นความสามารถและรับผิดชอบในการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและร่วมกันแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา ให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา และบริหารจัดการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้ มีการกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนนโยบายของสถานศึกษาได้ชัดเจนเหมาะสม มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในกระบวนการทำงานของสถานศึกษา ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในองค์กรสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามจากการวิจัย พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน การยึดติดกับแนวทางหรือวิธีการบริหารแบบเดิมอาจทำให้สถานศึกษาไม่สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ ทั้งในด้านวิชาการและด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต

1.2 การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามจากการวิจัย พบว่า การคิดอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีความสามารถในการวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลอย่างรอบคอบ สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้ในการวางแผนและดำเนินงาน อีกทั้งต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างรอบด้าน เพื่อให้สามารถคาดการณ์แนวโน้มและปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ การคิดอย่างเป็นระบบยังช่วยให้ผู้บริหารค้นหาวิธีการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาวัฒนธรรมทางการศึกษา ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษา การใช้แนวคิดนี้จะทำให้การบริหารมีความเป็นระเบียบ ลดความซับซ้อนของปัญหา และช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบการตัดสินใจอย่างมีหลักการ และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางใหม่ ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พบว่า ในด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าต่ำสุด จึงควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางและปัจจัยในการส่งเสริมและพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษากับการสร้างนวัตกรรมในองค์กร

2.2 จากผลการวิจัยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า ในด้านการคิดอย่างเป็นระบบ มีค่าต่ำสุด จึงควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำผลที่ได้มากำหนดเป้าหมายพัฒนางานวิชาการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2563-2565). กรุงเทพฯ:ผู้แต่ง.
- กุลชลี จงเจริญ. (2562). หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซต.
- จิตติมา วรณศรี. (2563). นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ชนิดา จิตตรุทธะ. (2560). ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณภัทร เจื่อนกลาง (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐฐา ปานแดง. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดลยา พินิจรณ์. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บริพัฒน์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรวี รณหงษา (2563) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปวีณา กันธิ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาประจำรัฐเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริฉัตร นวนทอง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภริญา สายศิริสุข. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษามัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เวียงวิวรรณ ท่าพล. (2557, กรกฎาคม-กันยายน). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรขีดมรรณะสูงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 37(3): 26.
- เมธาวี คำภูลา. (2564, กุมภาพันธ์). แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารมหาจุฬานาครทรรณ. 8(2): 355.
- วันชนก อาจปฐ. (2564). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริลักษณ์ มีจันโท. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท (พ.ศ. 2566 - 2570). ชัยนาท: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนิสา มัยจัน. (2563). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- Couros, G. (2014). Eight characteristics of the innovative leader. Retrieved May 26, 2024, from <http://georgecouros.ca/blog/archives/4811>.
- Doss, H. (2015). Five character traits of innovation leaders. Retrieved July 26, 2021, from <https://bit.ly/1NwKuEL>.
- George. (2012). Innovation for inclusive growth: Towards a theoretical framework and a research Agenda. *Journal of Management Studies*. 49(4): 661-683.
- De Jong, J. P. J., & Den Hartog, D. N. (2007) How Leaders Influence Employees' Innovative Behavior. *European Journal of Innovation Management*. 10: 41-64.
- Horth, D. (2014). Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively, work collaboratively, and drive results. Greensborough, NC: Center for Creative Leadership.
- Patel. (2012). Evolutionary crossroads in developmental biology. *Development*. 139(11): 2637-2638.
- Roscorla, T. (2010). The 7 steps to innovative. Retrieved 16 September 2023, from <http://www.convergemag.com/policy/The-7-Elements-of-Innovative-Leadership.html>.

Weberg, D. (2013). *Innovation leadership behaviors: Starting the complexity journey*. Burlington, NJ: Jones & Bartlett Learning.

Wooi, T. (2013). *Innovation leadership in education*. Retrieved October 5, 2021, from <http://www.slideshare.net/timothywooi/innovation-leadership-in-education29983666>.